

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ซ
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	8
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	8
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	9
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา	9
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. แนวความคิด ทฤษฎีและหลักการพื้นฐานของการบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพ	9
2.1 แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับทรัพยากรชีวภาพ	9
2.1.1 แนวความคิดด้านความเท่าเทียม (Equity) และความยุติธรรม (Fairness)	11
2.1.2 แนวความคิดเกี่ยวกับมุมมองระยะยาว (Long Term View) ภายใต้หลัก ความรอบคอบ (Precautionary Principle).....	11
2.1.3 แนวความคิดเกี่ยวกับการคิดแบบเป็นระบบ (Systems Thinking).....	11
2.2 ทฤษฎีสติธิในทรัพยากร	12
2.2.1 หลักอำนาจอธิปไตยถาวรเหนือทรัพยากรธรรมชาติ (The Principle of Permanent Sovereignty over Natural Resources)	13
2.2.2 หลักมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ (Common Heritage of Mankind)	16
2.2.3 หลักสิทธิอธิปไตยของรัฐเหนือทรัพยากร (Sovereign Rights)	17
2.3 หลักการพื้นฐานของการบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพ	19
2.3.1 หลักการพัฒนายั่งยืน (Sustainable Development).....	21
2.3.2 หลักการพัฒนายั่งยืนตามแผนปฏิบัติการที่ 21 (Agenda 21).....	24
2.4 หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพ.....	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. พันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการการเข้าถึงและการแบ่งปัน ผลประโยชน์ในทรัพยากรชีวภาพและหลักเกณฑ์ทางกฎหมายในการเข้าถึงและ การแบ่งปันผลประโยชน์ในทรัพยากรชีวภาพของต่างประเทศ.....	33
3.1 พันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการการเข้าถึงและ การแบ่งปันผลประโยชน์ในทรัพยากรชีวภาพ	34
3.1.1 อนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity: CBD)	34
3.1.2 แนวทางบอมนว่าด้วยการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปัน ผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม (Bonn Guidelines on Access to Genetic Resources and Fair and Equitable Sharing of the Benefits Arising out of Their Utilisation)	40
3.1.3 พิธีสารนาโงยาว่าด้วยการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปัน ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรม อย่างเท่าเทียมและยุติธรรม (Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and the Fair and Equitable Sharing of Benefits Arising from their Utilization to the Convention on Biological Diversity)	45
3.2 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ใน ทรัพยากรชีวภาพของต่างประเทศ.....	58
3.2.1 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในทรัพยากรชีวภาพของประเทศอินเดีย	58
3.2.2 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในทรัพยากรชีวภาพของประเทศฟิลิปปินส์.....	61
3.2.3 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในทรัพยากรชีวภาพของประเทศคอซตาริกา.....	64
3.2.4 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในทรัพยากรชีวภาพของประเทศบราซิล	66

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. หลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทย.....	69
4.1 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในทรัพยากรชีวภาพตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484	69
4.2 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในทรัพยากรชีวภาพตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504	70
4.3 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในทรัพยากรชีวภาพตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518	71
4.4 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในทรัพยากรชีวภาพตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. 2525	72
4.5 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในทรัพยากรชีวภาพตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535	74
4.6 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในทรัพยากรชีวภาพตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	74
4.7 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในทรัพยากรชีวภาพตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542	75
4.8 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในทรัพยากรชีวภาพตามระเบียบสภาวิจัยแห่งชาติว่าด้วยการอนุญาตให้นักวิจัย ชาวต่างประเทศเข้ามาทำการวิจัยในประเทศไทย พ.ศ. 2550	77
4.9 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในทรัพยากรชีวภาพตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	79

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.10 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในทรัพยากรชีวภาพตามระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความ หลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าถึง ทรัพยากรชีวภาพและการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ. 2554	81
5. วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ในทรัพยากร ชีวภาพของประเทศไทย.....	84
5.1 ปัญหาเกี่ยวกับความไม่เป็นเอกภาพของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการ เข้าถึงและ การแบ่งปันผลประโยชน์ในทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทย	84
5.2 ปัญหาเกี่ยวกับความไม่เป็นเอกภาพของจำนวนหน่วยงานที่เกี่ยวกับการเข้าถึง และการแบ่งปันผลประโยชน์ในทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทย.....	101
6. บทสรุป และข้อเสนอแนะ	109
6.1 บทสรุป	109
6.2 ข้อเสนอแนะ	111
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	119
ประวัติผู้เขียน	195